

1. แผนงานวิจัย การพัฒนาการเพาะเห็ดที่มีศักยภาพ
2. โครงการวิจัย การเพาะเห็ดที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ภาคเหนือตอนบน
3. ชื่อการทดลอง การพัฒนาการเพาะเลี้ยงเห็ดตับเต่า
Cultivation Development of *Phaeogyroporus protentosus* (Berk. et Broome) Mc Nabb
4. คณะผู้ดำเนินงาน
 หัวหน้าการทดลอง นางสาวนันทินี ศรีจุมปา
 ผู้ร่วมงาน นายวิระ วรปิติรังสี นางสุธามาศ ฦ น่าน

บทคัดย่อ

การพัฒนาการเพาะเลี้ยงเห็ดตับเต่าดำเนินการทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ระหว่างปี 2558-2560 ประกอบด้วยสองการทดลองย่อยคือ การผลิตเห็ดตับเต่าในแปลงโสนและการผลิตเห็ดตับเต่าในแปลง ส้มโอ ทดลองปลูกเชื้อเห็ดตับเต่าให้กับต้นโสนอายุ 3 เดือน และสุ่มเก็บตัวอย่างรากโสนเพื่อตรวจสอบการเข้าอยู่อาศัยของเชื้อเห็ดตับเต่ากับรากโสนพบว่ามีเส้นใยเชื้อราที่อยู่กับรากโสนแต่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นเชื้อเห็ดตับเต่า โดยพบเส้นใยที่อยู่ร่วมกับรากโสนทั้งจากแปลงที่มีการใส่เชื้อเห็ดตับเต่าและแปลงที่ไม่ได้ใส่เชื้อเห็ด แต่ไม่พบการเกิดดอกเห็ดตับเต่าในแปลงโสนตลอดระยะเวลา 3 ปีของการทดลอง ในขณะที่เดียวกันทำการปลูกเชื้อเห็ดตับเต่าให้กับต้นส้มโอโดยทดลองในแปลงส้มโออินทรีย์ กรรมวิธีคือจำนวนครั้งของการปลูกเชื้อเห็ด 1-3 ครั้ง เปรียบเทียบกับการไม่ปลูกเชื้อเห็ด จากการสุ่มเก็บตัวอย่างรากของส้มโอจากแปลงทดลองมาตรวจสอบการเข้าอยู่ร่วมกันระหว่างเชื้อเห็ดกับรากส้มโอพบว่ามีเส้นใยเชื้อราที่อยู่กับรากส้มโอแต่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นเชื้อเห็ดตับเต่า โดยในแปลงที่ไม่ใส่เชื้อเห็ดตับเต่าพบรากที่มีเส้นใยเชื้อราอยู่ด้วยถึง 62.5% ในขณะที่รากส้มโอจากแปลงที่มีการใส่เชื้อเห็ดตับเต่า 1 และ 2 ครั้ง พบรากที่มีเส้นใยเชื้อราอยู่ด้วย 50% แต่รากส้มโอจากแปลงที่มีการปลูกเชื้อเห็ดตับเต่า 3 ครั้ง กลับพบเปอร์เซ็นต์เชื้อราที่อยู่กับรากน้อยที่สุดคือ 35% จากการวัดการขยายของลำต้นส้มโอโดยการวัดเส้นรอบวงของลำต้นส้มโอที่ความสูงจากพื้น 50 ซม. พบว่าในกรรมวิธีที่ไม่ใส่เชื้อเห็ดและกรรมวิธีที่ใส่เชื้อเห็ด 1 และ 2 ครั้ง มีการขยายของลำต้นไม่แตกต่างกันทางสถิติ ในขณะที่ในกรรมวิธีที่ใส่เชื้อ 3 ครั้ง มีการขยายตัวของลำต้นน้อยที่สุดแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ